

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 6. februar 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 396 (MOF alm. del) stillet den 9. januar 2020 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 396

"Vil ministeren oplyse, om der foretages målinger af miljø- og naturtilstanden, herunder vandmiljøet og udviklingen i vandmiljøet, i Odense Å og Odense Fjord, og hvad disse i givet fald viser?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der kan oplyse, at Odense Å overvåges som en del af det nationale overvågningsprogram, NOVANA, (varetages af Miljøstyrelsen) og som led i udarbejdelse af planer for fiskepleje (varetages af DTU Aqua). Overvågningen omfatter smådyr, fisk og planter, som Odense Ås hovedløb er inddelt i, og der foretages en vurdering af en række støtteparametre, som for eksempel fysisk indeks. Derudover måles der enkelte steder for miljøfarlige forurenede stoffer i Odense Å.

Odense Å (hovedløbet) skal i 13 ud af 17 vandområder opnå god økologisk tilstand og fire vandområder skal opnå godt økologisk potentiale.

Den gode økologiske tilstand vurderes med udgangspunkt i en række kvalitetslementer. For kvalitetslementet smådyr, hvor der ligger den længste tidsserie af data, ses en positiv udvikling i vandkvaliteten og de fysiske forhold. Målsætningen om god økologisk tilstand/godt økologisk potentiale for smådyr var i vandområdeplanerne for perioden 2009-2015 opfyldt i ca. 50 % af Odense Ås længde. I vandområdeplanen for perioden 2015-2021 var målsætningen opfyldt i ca. 60 % af Odense Ås længde, og i basisanalysen til vandområdeplanerne for perioden 2021-2027 i ca. 88 % af Odense Ås længde. Udviklingen i økologisk tilstand for smådyr i Odense Ås hovedløb indikerer således samlet set en positiv udvikling i vandkvalitet og fysiske forhold.

Der er i basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 foretaget en tilstandsvurdering for fisk i syv ud af 17 vandområder. Fem af områderne har god økologisk tilstand for fisk, mens de resterende to har høj økologisk tilstand.

Den økologiske tilstand for planter er ligeledes vurderet i basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 i seks vandområder og her ses det, at to vandområder har god økologisk tilstand, tre har moderat økologisk tilstand og et vandområde har ringe økologisk tilstand. I vandområdeplan 2015-2021 havde tre vandområder god økologisk tilstand for planter, to havde moderat økologisk tilstand og et havde ringe økologisk tilstand.

Det marine miljø i Odense Fjord overvåges ligeledes som en fast del af det nationale overvågningsprogram, NOVANA. Miljøstyrelsen forestår overvågningen, der i fjorden omfatter en række forskellige, både biologiske, fysiske og kemiske parametre. Blandt andet ilt og næringsalte

måles som udgangspunkt på to stationer hver anden uge året rundt. Forekomst af bunddyr og undervandsplanter (ålegræs og makroalger) undersøges en gang om året på mindst fem stationer. Indholdet af en række miljøfarlige stoffer i såvel bundsediment som muslinger måles ligeledes årligt på en station.

Også Odense Fjord skal opnå miljømålet 'god økologisk tilstand'. Ved begyndelsen af den første vandplanperiode 2009-2015 blev tilstanden karakteriseret som ringe i både yder- og inderfjord. Ved begyndelsen af vandplanperiode 2015-2021 blev der fortsat konstateret ringe økologisk tilstand i den indre fjord, mens der i den ydre fjord var sket en forbedring, således at tilstanden her var moderat økologisk tilstand. Tilstandsvurderingen til brug for den kommende vandplanperiode 2021-2027 forventes at foreligge i 2020.

I Natura 2000-områderne, der dækker Odense Å og Odense Fjord, foretages overvågning af de arter og naturtyper, som er omfattet af habitatdirektivet og fugle omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet. Overvågningen er meget forskellig afhængig af hvilke arter, naturtyper og fugle, der er tale om. Habitatarterne og fuglene overvåges i hver overvågningsperiode dvs. mindst en gang i hvert område hvert 6. år, hvilket også gælder for de naturtyper, herunder rigkær, kildevæld, overdrev og skov, der forekommer i de to Natura 2000-områder. For søerne, vandløbene og de marine naturtyper foregår der ikke en fuld overvågning i hver overvågningsperiode. Der var bl.a. ikke natur-overvågningsdata for vandløb i basisanalyserne fra 2014, men der er siden foretaget kortlægning af vandløb i de to områder som offentliggøres i de kommende basisanalyser.

For flere af ynglefuglene i Natura 2000-området Odense Fjord, herunder klyde og havterne er bestandene ifølge basisanalysen fra 2014 i tilbagegang og levestederne for ynglefuglene er i overvejende grad i moderat tilstand. Nye vurderinger er ved at blive udarbejdet i forbindelse med de kommende basisanalyser. For trækfuglene blev der i 2019 lavet en opgørelse over forekomsterne fra 2004-17 i de danske fuglebeskyttelsesområder. Heraf fremgår det bl.a., at levestederne i Odense Fjord er indskrænket for knopsvane og blyshøne på grund af en tilbagegang i udbredelsen af ålegræs.

Et stort areal af strandenge, der er vidt og sammenhængende udbredt langs fjordens beskyttede kyster, er i en moderat naturtilstand som følge af tilgroning med høje urter. Det samme gælder forekomster af kildevæld og rigkær. Områdets marine habitatnaturtyper blev kortlagt i 2012, hvor der er vader i mindre områder i fjorden og et mindre antal strandsøer. Hovedparten af fjorden er kortlagt som habitatnaturtypen bugte og vige. Der er p.t. ikke vurderet en tilstand for disse typer.

Miljømål og tilstand for vandløb og marine områder samt oplysninger om Natura 2000-områder er offentligt tilgængelige data og kan findes på:

Vandområdeplan 2015-2021:

<http://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>

Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 (dog ikke marine områder):

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3basis2019>

Planer for Natura 2000 områder: <https://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-planer/natura-2000-planer-2016-21/>